

ЛАСЛО ДАРВАШИ ЗА БИБЛИОТЕКИТЕ ИНТЕРВЮ НА СТЕФКА ХРУСАНОВА

Унгарският писател и журналист Ласло Дарваши (псевдоним Ерньо Сив) е роден през 1962 г. в Тьорьоксентмиклош. Завършва педагогика в Сегед. От 1989 г. е сътрудник на рубриката за култура на унгарския всекидневник “Делмадярорсаг” (“Южна Унгария”). От 1990 до 1998 г. е редактор на сегедското списание “Помпей”. От 1993 г. е редактор в седмичника “Елет еш иродалом” (“Живот и литература”). Ласло Дарваши пише поезия, проза, публицистика, като се открояват сборниците му с разкази “Вайнхагенските рози” (1993), “Как да съблазним библиотекарката?”

(1997), романите “Легенда за печалните клоуни” (1999), “Цветоядци” (2009). Литературните му постижения са удостоени с множество награди, по-важните от които са “Атила Йожеф” (1998), литературната награда “Ротари” (2009), “Лавров венец на Република Унгария” (2009). Едноименният разказ от сборника “Как да съблазним библиотекарката?” е поюзнал голям успех сред читателите в Унгария и е публикуван на български език няколко пъти, включително в настоящия бюлетин (2007, Брой 6). Предлагаме ви кратко интервю с автора за отношенията му с библиотеките.

Какви са впечатленията ти за днешните библиотеки, които посещаваш?

Случи се така, че през последните няколко години живях и в Америка, използвах библиотеката на университета Йейл, Нюйоркската градска библиотека и в тези големи сбирки имаше страшно много унгарски книги, които можех да използвам, докато пишех романите си.

Напоследък не ходя много по библиотеки. Предварително подготвям материала за романите, които пиша. Около мене винаги има по 50-60 книги. От друга страна, информация може да се намери и по Интернет.

Използваш ли он-лайн каталози и в кои страни?

Не използвам он-лайн каталози, по-скоро търся информация тематично. И така намирам всичко. Например, намерих 300-400 страници, многобройни документи от епохата за разказа ми “Тримата Христоса”. Но по принцип не съм пристрастен към компютрите.

Не заемам често книги от библиотеката, предпочитам да ги купувам от антикварите, защото имам навика да пиша бележки в тях, дори в Библията.

Какво е мнението ти за iPad-книгите? Ще останат ли печатни книги в бъдещето?

В iPad-книгите има страшно много възможности, дори има нужда от тях. Например, за един днешен студент, който не може да купува книги и който трябва да търси възможности лесно да сваля от Интернет големите важни произведения. Не обичам да чета на компютър. Ще останат печатни книги.

Как би се чувствал, ако имаш само он-лайн публикации?

Би било тъжно, в живота на писателя книгата е като детето му — да не усеща аромата, теглото ѝ. Зная, че виртуалният свят е много важен, но книгите са като живи същества. А компютъра не можеш да вземеш в леглото...

Как преминава всекидневието ти в средата на новите информационни технологии?

Имам лаптоп, понеже много пътувам, винаги го нося със себе си. Опитвам новите информационни предизвикателства преди традиционните информационни ресурси. Всяка сутрин прочитам новините в Интернет, работя. По-късно през деня си купувам вестници. Навярно защото пиша за вестници. Публикувам фейлетони в седмичника “Елет еш иродалом” и във всекидневника “Делмадярорсаг”, водя поредици. Имам мобилен телефон, iPod, слушам радио на него, когато пътувам, нося и транзистор, използвам едновременно и новите, и старите технологии.

Би ли работил в библиотека?

Повече от 20 години съм свободен писател, пиша много, работя много. Не бих работил нито в библиотека, нито другаде... Може би само ако ме принудят, ако дойде някаква диктатура... Предпочитам да преподавам (бях учител няколко години). Издал съм две детски книги, които все още са много популярни, затова често ходя в библиотеки за деца, там се срещам с децата — ако гледаме на нещата така, значи и в момента работя в библиотека!

Как виждаш ролята на библиотеките през XXI век?

В днешно време една библиотека се справя добре, ако е способна да работи многофункционално — да организира литературни четения, да събира масова публика, да накара децата да свикнат да я посещават — например, с кръжоци по куклен театър, с филмови кръжоци, прожектиране на видеофилми. Децата все още с голямо удоволствие ходят в библиотеките, по-скоро възрастните са тези, които ги забравят. (Какво може да направи например една библиотека в провинциален град?) Сега в Унгария има програма за подпомагане на библиотеките — избират по списък книги от съвременни унгарски автори и имат възможност да ги купят с държавна субсидия. Много е важно библиотеката да се актуализира, което е най-трудното. (Малка страна сме, подобно на вашата, но всяка година у нас излизат сто унгарски книги, повечето художествена литература, романи...)